

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/116/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200891
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8518200891.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: MONTERBAU s. r. o., 17. novembra 1363/9, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 48 166 677, právne zastúpený JUDr. Viera Komanová, advokátka so sídlom 17. novembra 31, 064 01 Stará Ľubovňa proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866, o vydanie hnutelnej veci, o odvolaní žalovaného a žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 8C/38/2018-180 zo dňa 15.05.2019 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a nepriznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania v žalobe presne špecifikovaného motorového vozidla značky F.. Žalobu odôvodnil tým, že uvedené vozidlo kúpil 28.12.2017 štatutárny zástupca žalobcu a následne 29.12.2017 toto motorové vozidlo odpredal žalobcovi a vozidlo bolo aj prihlásené na príslušnom pracovisku evidencie motorových vozidiel dňa 03.01.2018 a bolo mu pridelené evidenčné číslo K. Od tejto doby užíval zakúpené motorové vozidlo nerušene v dobrej viere, že mu patrí. Dňa 09.04.2018 mu bolo doručené predvolanie z Okresného riaditeľstva policajného zboru za účelom podania vysvetlenia k spôsobu nadobudnutia uvedeného motorového vozidla. Pri vysvetlení spôsobu nadobudnutia mu bolo oznámené, že vozidlo pravdepodobne pochádza z trestnej činnosti. Toto vozidlo bolo zaistené podľa § 21 ods. 1 zákona o policajnom zbore a následne bolo žalobcovi oznámené, že predchádzajúci vlastník motorového vozidla - poisťovacia spoločnosť zo N. - trvá na jeho vrátení. Upovedomením z 11.06.2018 mu bolo oznámené, že toto motorové vozidlo bolo zložené do úschovy podľa § 21 ods. 9 zákona 171/1993 Z.z., pretože si na zaistenú vec uplatnila právo iná osoba a žalobca bol poučený o tom, že si má v lehote 60 dní uplatniť na príslušnom súde právo na zaistenú vec. Súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného. Priklonil sa k názorovej línii prezentovanej rozhodnutiami, na ktoré poukázal žalovaný (rozsudky Okresného súdu Bratislava I. 11C 93/2015 zo dňa 13.06.2016 a 18C 94/2016 zo dňa 28.05.2018). Rozhodnutia, na ktoré poukazoval žalovaný, vychádzali z toho, že podľa § 21 ods. 9 zákona o policajnom zbore je potrebné najskôr podať žalobu o určenie vlastníckeho práva, resp. iného práva k veci, pretože vo vzťahu k žalovanému, teda Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, nie je možné riešiť otázku vlastníckeho práva k zaistenej veci ako predbežnú, nakoľko žalovaný netvrdí, že je vlastníkom zaistenej veci a ani si vlastnícke právo neuplatňuje. Žalovaný nie je subjektom neoprávneného zásahu do práv žalobcu a nie je v spore pasívne legitimovaný. Súd prvej inštancie poukázal na to, že k vyriešeniu otázky vlastníckeho práva ako predbežnej otázky by mohlo dôjsť iba v prípade, že by žaloba smerovala voči osobe, ktorá neoprávnene zasahuje do vlastníckeho práva žalobcu. Ako už konštatoval predtým, policajné orgány postupovali v súlade s ustanoveniami zákona o policajnom zbore a nie je možné hovoriť o neoprávnenom zásahu do vlastníckeho práva žalobcu. Vo vzťahu k druhej osobe uplatňujúcej si právo na zaistenú vec nie je možné riešiť otázku vlastníckeho práva ako predbežnú otázku, pretože

táto osoba nie je stranou sporu a nemá možnosť brániť sa. Ani skutočnosť, že nebolo preukázané, že by druhá osoba, ktorá si uplatňovala právo na zaistenú vec, doposiaľ nepodala nijakú žalobu, nie je dôvodom, aby súd za vlastníka určil žalobcu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol. Zamietol aj návrh na doplnenie dokazovania prednesený na pojednávaní, ktorým sa domáhal žalobca zaviazať žalovaného na predloženie dokladov o tom, že španielska poisťovacia spoločnosť je vlastníkom motorového vozidla. Súd vychádzal z toho, že takýto dôkaz nie je potrebný, pretože z dôkazov je zrejmé, že španielska spoločnosť žiadala o vrátenie motorového vozidla.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný, a to len proti výroku o trovách konania. Poukázal na to, že mu vznikli trovy konania a žiadal o ich priznanie.

3. Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie aj žalobca. Nesúhlasil s názorom súdu, ktorý sa priklonil k názorovej línii prezentovanej rozhodnutiami uvádzanými žalovaným. Nesúhlasil s názorom, že podľa § 21 ods. 9 zákona o policajnom zbore je potrebné podať najskôr žalobu o určenie vlastníckeho práva, prípadne iného práva k veci. V zákone sa nikde nehovorí o tom, že osoba, ktorá si uplatňuje nárok na zaistenú vec, má podať žalobu o určenie vlastníckeho práva. Žalobca jednoznačne preukázal svoje vlastnícke právo, ktoré získal na základe písomnej kúpnej zmluvy. Naopak druhý vlastník svoje vlastnícke právo nepreukázal žiadnym zákonným spôsobom. Uviedol, že je možné súhlasiť s názorom uvedeným v bode 27 rozsudku a podať žalobu proti vlastníkovi, ktorý popiera ich vlastnícke právo vtedy, ak by tento vlastník bol známy, prípadne si riadnym spôsobom uplatnil voči ním svoje vlastnícke právo alebo iné právo, čo sa však v danom prípade nestalo. Z predložených listinných dôkazov absolútne nevyplýva, že si poisťovacia spoločnosť B. uplatnila svoje právo, že si ho uplatnila v zákonnej lehote a že vôbec popiera vlastnícke právo žalobcu. Nie je pravda, že by žalovaný založil do spisu preklad e-mailovej komunikácie medzi slovenskou ústredňou K. a španielskou pobočkou. Nebol predložený žiaden dôkaz o tom, že si nejaká poisťovňa uplatnila právo na vydanie veci. Poukázal ďalej na to, že podľa § 21 ods. 1 zákona 171/1993 Z.z. zaistenie predmetného motorového vozidla môže trvať 90 dní. Nebola preukázaná trestná činnosť a polícia drží motorové vozidlo zaistené aj napriek tomu, že v lehote 60 dní nemá predložený žiadny dôkaz o tom, že si iná osoba uplatnila svoje vlastnícke právo alebo iné právo k zaistenej veci. Nesúhlasil s názorom súdu, že druhá osoba, ktorá si údajne uplatňovala právo na zaistenú vec, sa nemohla brániť. Naopak, mala možnosť v zákonnej 60 dňovej lehote si svoje právo riadne uplatniť a podľa vedomostí žalobcu tak neurobila. Žalobca preukázal riadne nadobudnutie vlastníckeho práva, čo však súd nerešpektoval. Uviedol, že v súdnom spise sú založené listinné dôkazy, ktoré preukazujú vlastnícke právo žalobcu a absentujú dôkazy preukazujúce vlastnícke právo inej osoby, a preto je rozhodnutie nesprávne. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

4. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný navrhol rozsudok potvrdiť.

5. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby len na nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, keď uviedol, že žalobe o vydanie veci mala predchádzať žaloba o určenie vlastníckeho práva. Podľa názoru odvolacieho súdu takýto záver z platnej zákonnej úpravy nevyplýva. Je nepochybné, že v danom prípade motorové vozidlo, ktoré kúpil a riadne zaevidoval žalobca, bolo zaistené podľa § 21 ods. 1 zákona 171/1993 Z.z. V konaní bolo aj preukázané, že na toto motorové vozidlo si pred orgánmi polície uplatňuje nárok aj iná osoba - španielska poisťovacia spoločnosť a obom týmto subjektom, teda žalobcovi a španielskej poisťovacej spoločnosti bolo v súlade s § 21 ods. 9 zákona 171/1993 odporučené, aby si uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde. Žalobca podal prejednávajúcu žalobu, zo spisu nie je zrejmé, či a akú žalobu podala španielska poisťovacia spoločnosť.

6. Z ust. § 21 ods. 9 zákona 171/1993 Z.z. vyplýva, že po rozhodnutí súdu o vrátení zaistenej veci je táto povinná uhradiť útvary policajného zboru nevyhnutné náklady. Text zákona teda počíta s tým, že žaloba podľa tohto ustanovenia môže byť aj žalobou o vrátenie (vydanie) veci. Nemusí sa nutne jednať o žalobu o určenie vlastníckeho práva. Účelom žaloby podľa tohto ustanovenia je podľa názoru odvolacieho súdu vyriešiť otázku, komu vec (už nepotrebnú pre trestné konanie) vydať, nie je nevyhnutné vyriešiť aj otázku vlastníctva. Na správny záver o vlastníctve veci súd ani nemusí získať dosť podkladov. Možno teda uvažovať aj o tom, že pri žalobe o vydanie veci podľa tohto ustanovenia nemusí byť riešená otázka vlastníckeho práva (napríklad ak si právo na vydanie veci uplatní vlastník a nájomca). Žaloba, ktorú podá tvrdený vlastník vozidla proti Ministerstvu vnútra SR ako žalovanému, nezaloží ani prekážku

rozhodnutej veci a tretia osoba sa neskôr môže domáhať svojho práva proti úspešnému žalobcovi z konania o vydanie veci.

7. Odvolací súd poukazuje taktiež na to, že ak si poučená osoba na príslušnom súde v lehote nárok neuplatnila, zaistená vec sa stáva majetkom štátu. Zo spisu nijako nevyplýva, či táto okolnosť bola skúmaná vo vzťahu k španielskej poisťovacej spoločnosti. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Cdo 87/2011 zo dňa 26.07.2012 pochybnosti o práve k veci v zmysle § 21 ods. 10 zákona 1771/1993 nastávajú vtedy, keď právo k zaistenej veci uplatňuje ďalšia osoba, prípadne viac osôb. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR však takéto pochybnosti nemôžu vyvolať ničím nepodložené, nepreukázané tvrdenia ďalšej osoby uplatňujúcej si právo k zaistenej veci. V danom spore žalobca spochybňuje práve tú skutočnosť, či si španielska poisťovacia spoločnosť riadne uplatnila a preukázala svoje vlastnícke právo k veci. Podľa názoru dovolacieho súdu v uvedenej právnej veci, pokiaľ po poučení, resp. odkázaní na občianskoprávne konanie v zmysle § 21 ods. 10 zákona 171/1993 Z.z. si označená nemecká obchodná spoločnosť neuplatnila na súde svoj nárok na zaistenú vec, záver odvolacieho súdu o spornom vlastníctve je neopodstatnený. V prejednávanom prípade by to znamenalo, že pokiaľ si španielska spoločnosť neuplatnila v lehote svoj nárok, nemalo by sa jednať o situáciu sporného vlastníctva a motorové vozidlo by malo vydať žalobcovi práve Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

8. Podľa názoru odvolacieho súdu špecifická situácia riešená v tomto prípade môže byť podľa § 21 ods. 9 zákona 171/1993 riešená aj žalobou proti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky o vydanie veci. Ustanovenie § 21 ods. 9 zákona 171/1993 Z.z. zabezpečí, že štátne orgány (a žalovaný) budú mať vedomosť o všetkých subjektoch, ktoré uplatnili svoje právo na vydanie veci a môže prípadne navrhnúť aj spojenie konaní aby pri rozhodnutí boli zohľadnené všetky relevantné námietky.

9. Vyššie uvedenými okolnosťami významnými pre rozhodnutie v danej veci sa súd prvej inštancie nezaoberal, napriek tomu, že zo strany žalobcu boli navrhované dôkazy k týmto skutočnostiam, a preto odvolací súd zrušil rozsudok postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Súd prvej inštancie zistí, či bola španielska spoločnosť poučená o svojom práve uplatniť si svoje právo k veci na súde, či si toto právo uplatnila, či ho uplatnila v stanovenej lehote a v závislosti od toho rozhodne. Pokiaľ si svoje vlastnícke právo uplatnil v stanovenej lehote len žalobca, má mu byť toto vozidlo vydané.

11. Pokiaľ si žalobca aj španielska spoločnosť v stanovenej lehote uplatnili svoje právo k touto vozidlu na súdoch Slovenskej republiky konajúci súd rozhodne o tom, komu má byť vozidlo vydané podľa toho, koho právo je silnejšie. V zásade to znamená, že vec má byť vydaná jej vlastníčkovi, pokiaľ nebude preukázané, že vlastníč postúpil niektoré čiastkové práva vlastníckeho práva (napr. právo držby alebo užívania veci) niekomu inému (kto si tiež právo na vydanie veci uplatnil). Bolo by vhodné, aby všetky konania o vydanie veci (pokiaľ je to možné) boli spojené na spoločné konanie. V situácii viacerých samostatných žalôb o vydanie veci je pasívne legitimovaným subjektom aj samotné Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.